

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

ЗВІТ

**ПРО РЕЗУЛЬТАТИ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ
ПРАВАМИ ДЕРЖАВИ В ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВАХ,
НАЦІОНАЛЬНИХ АКЦІОНЕРНИХ ТА ДЕРЖАВНИХ ХОЛДИНГОВИХ
КОМПАНІЯХ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2011 РОКУ**

м. Київ 2011

З М І С Т

1. Структура корпоративних прав держави.
2. Аналіз фінансово-економічної діяльності господарських товариств, національних акціонерних та державних холдингових компаній, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, управління корпоративними правами держави здійснює Фонд і які не перебувають в стадії санації і ліквідації.
3. Заходи Фонду з підвищення ефективності управління корпоративними правами держави.

1. Структура корпоративних прав держави

Для забезпечення оперативного обліку акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, здійснення ефективного управління корпоративними правами держави, Фондом державного майна України (далі – Фонд) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.10.2003 № 1679 ведеться Реєстр корпоративних прав держави.

На 1 жовтня 2011 року в Реєстрі корпоративних прав держави обліковується **676** господарських товариства, у статутному капіталі яких є державна частка.

Держава в особі Уряду України, Фонду державного майна України, міністерств та інших центральних і місцевих органів виконавчої влади здійснювали управління корпоративними правами держави у **572** акціонерних товариствах (АТ), **75** товариствах з обмеженою відповідальністю та **29** національних акціонерних і державних холдингових компаніях (НАК і ДХК), створених спеціальними рішеннями Президента України та Уряду України.

З них:

- ✓ **291** господарське товариство (**43,0 %** загальної кількості) мають у статутному капіталі державну частку понад **50%**, яка надає державі право контролю за їх діяльністю (далі – **контрольні**), з них **151** господарське товариство (**22,3 %**) мають державну частку **100 %**;
- ✓ **185** господарських товариств (**27,4 %**) мають державну частку в статутному капіталі розміром від **25 до 50 %** (блокуючий пакет);
- ✓ **200** господарських товариств (**29,6 %**) мають державну частку в статутному капіталі менше **25 %** (рис. 1).

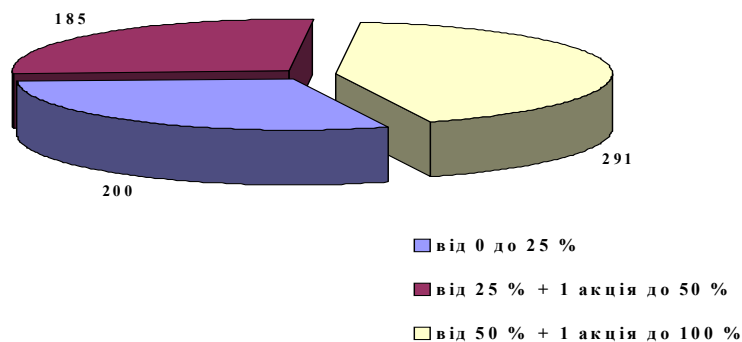

Рис. 1. Розподіл корпоративних прав держави за розміром державної частки в статутному капіталі станом на 1 липня 2011 року

Крім того, з них:

- ✓ **170** акціонерних товариств засновано міністерствами в процесі корпоратизації державних підприємств, а також **19** НАК та ДХК, які не подають до Фонду ніякої статистичної звітності, а функції з управління цими товариствами здійснюють виключно засновники – міністерства;
- ✓ **52** господарських товариства (**7,7%** загальної кількості) мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них – **43** контрольних.

Фонд і його регіональні відділення здійснюють управління **487** об'єктами з корпоративними правами держави (**72,0** % загальної кількості), з них з державною часткою від **50** % до **100** % – **155** об'єктів.

Загальна кількість пакетів акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, станом на 01.10.2011 порівняно з початком 2011 року, наведена у табл. 1.

**Загальна кількість пакетів
акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних капіталах
господарських товариств**

Вид ГТ	Загальна кількість		до 10%		від 10 до 25%		від 25 до 50%		від 50 до 100%	
	станом на 01.01.2011	станом на 01.10.2011	станом на 01.01.2011	станом на 01.10.2011	станом на 01.01.2011	станом на 01.10.2011	станом на 01.01.2011	станом на 01.10.2011	станом на 01.01.2011	станом на 01.10.2011
АТ, створені в процесі приватизації та корпоратизації	367	324	72	62	57	53	114	97	124	112
ХК, ДАК, НАК	29*	29*	0	0	0	0	0	0	29	29
АТ, створені за участю ФДМУ	83	78	28	26	11	10	30	29	14	13
ТОВ	75	75	10	11	20	20	25	24	20	20
АТ, які перебувають в управлінні інших органів виконавчої влади	110	170	0	6	0	12	7	35	103	117
Разом	664	676	110	105	88	95	176	185	290	291

*в т. ч. 19 ХК, які перебувають в управлінні інших органів виконавчої влади

Табл.1

Як свідчать дані таблиці 1, протягом порівняльного періоду загальна кількість господарських товариств збільшилася на **12** од. Зокрема, загальна кількість АТ, створених у процесі приватизації та корпоратизації, зменшилася на **43**, а саме: з державною часткою до 10 % – **10** АТ, з державною часткою від 10 до 25 % – **4** АТ, з державною часткою від 25 до 50 % – **17** АТ та з державною часткою понад 50 % – **12** АТ. Водночас збільшення загальної кількості господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка держави, відбулося в основному внаслідок збільшення кількості АТ, які перебувають в управлінні інших органів виконавчої влади.

Сумарна вартість корпоративних прав держави в усіх господарських товариствах за номінальною вартістю пакетів акцій на 01.10.2011 становить **39,27** млрд. грн., з них НАК і ДХК – **20,50** млрд. грн. (**52,2** % загальної вартості). Частка власності держави у статутному капіталі господарських товариств, управління якою здійснює Фонд (без урахування НАК і ДХК, що

становить 0,11 млрд. грн.), становить 5,59 млрд. грн. (14,2 %). Водночас сумарна вартість корпоративних прав держави, управління якими здійснюють міністерства та відомства, становить 33,68 млрд. грн. (табл. 2 та 5).

Динаміка вартості корпоративних прав відповідно до Реєстру корпоративних прав держави

Господарські товариства	Кількість господарських товариств в управлінні	Вартість державної частки, млрд. грн.		Зміни, млрд. грн.
		станом на 01.10.2010	станом на 01.10.2011	
Усі господарські товариства, які знаходяться в управлінні Фонду (разом з НАК і ДХК)	487	10,46	5,59	-4,87
Усі господарські товариства, які знаходяться в управлінні інших органів виконавчої влади (разом з НАК і ДХК)	189	33,61	33,68	0,07
Разом	676	44,07	39,27	-4,80

Табл. 2

Протягом порівняльного періоду загальна вартість корпоративних прав держави, управління якими здійснює Фонд, зменшилася на 4,87 млрд. грн., в основному внаслідок продажу пакету акцій, яким володіла держава у ВАТ «Укртелеком».

У структурі корпоративних прав держави значний сегмент продовжують займати підприємства, щодо яких порушено провадження по справі про банкрутство, кредиторська заборгованість яких виникла переважно до передачі Фонду корпоративних прав.

На 01.10.2011 145 господарських товариств, або 29,8 % кількості товариств, управління якими здійснює Фонд, перебуває на тій чи іншій стадії банкрутства (з них контрольних – 66 товариств). Із загальної кількості товариств-банкрутів: 27 (9 контрольних) – на стадії розпорядження майном; 45 (33 контрольних) – на стадії санації; 73 (24 контрольних) – у процесі ліквідації.

Розподіл 487 об'єктів, управління якими здійснює Фонд, в регіональному розрізі виглядає таким чином (табл. 3):

№	Регіон	Кількість ГТ
1	2	3
1	Вінницька область	7
2	Волинська область	6
3	Дніпропетровська область	20
4	Донецька область	44
5	Житомирська область	3
6	Закарпатська область	8
7	Запорізька область	18
8	Івано-Франківська область	8
9	Київська область	46
10	Кіровоградська область	15

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
11	Луганська область	49
12	Львівська область	26
13	Миколаївська область	2
14	Одеська область	14
15	Полтавська область	8
16	Рівненська область	6
17	Сумська область	13
18	Тернопільська область	18
19	Харківська область	8
20	Херсонська область	12
21	Хмельницька область	13
22	Черкаська область	7
23	Чернівецька область	10
24	Чернігівська область	7
25	м. Київ	75
26	м. Севастополь	3
27	АР Крим	28
28	Спільні ГТ (за межами України)	13

Табл.3

За галузевим розподілом, структура корпоративних прав держави в господарських товариствах, управління якими здійснює Фонд, така (табл. 4):

№	Галузь	Кількість ГТ
1	Промисловість	187
2	Сільське господарство	51
3	Торгівля і громадське харчування	36
4	Транспорт і зв'язок	33
5	Наука і наукове обслуговування	31
6	Будівництво	30
7	Житлово-комунальне господарство	8
8	Охорона здоров'я, фізична культура	6
9	Інші	105

Табл.4

Міністерства та інші органи виконавчої влади здійснюють управління корпоративними правами держави у **189 (28,0 %)** господарських товариствах, які обліковуються у Реєстрі корпоративних прав держави (табл. 5).

Орган управління	Кількість ГТ	Вартість держчастки, млн. грн.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Міністерство вугільної промисловості України	71	608,50
Національна академія наук України	35	41,86
Міністерство палива та енергетики України	12	15 664,58
Міністерство транспорту та зв'язку України	12	895,96
Державна акціонерна компанія «Укрресурси»	12	1,25
Міністерство промислової політики України	8	1 774,98

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Національне космічне агентство України	8	148,49
Кабінет Міністрів України	6	2 290,08
Міністерство фінансів України	3	9 473,81
Державна адміністрація залізничного транспорту України «Укрзалізниця»	3	96,37
Міністерство охорони навколишнього природного середовища України	2	619,68
Українська державна будівельна корпорація «Укрбуд»	2	193,16
Державне управління справами	2	175,26
Міністерство охорони здоров'я України	2	132,43
Українська державна корпорація по виконанню монтажних і спеціальних будівельних робіт «Укрмонтажспецбуд»	2	1,85
Державна служба автомобільних доріг України	1	1 257,37
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	200,00
Міністерство культури і туризму України	1	89,59
Державний комітет з державного матеріального резерву України	1	7,72
Державна холдингова компанія «Луганськвуглепереробка»	1	4,59
Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України	1	4,30
Донецька обласна державна адміністрація	1	0,46
Міністерство будівництва, архітектури та житлово- комунального господарства України	1	0,44
Міністерство регіонального розвитку та будівництва України	1	0,05
Всього	189	33 677,78

Табл.5

2. Аналіз фінансово-економічної діяльності господарських товариств, національних акціонерних та державних холдингових компаній, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, управління корпоративними правами держави яких здійснює ФДМУ та які не перебувають в стадії санації та ліквідації

2.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності господарських товариств, національних акціонерних та державних холдингових компаній

Підсумки роботи господарських товариств, національних акціонерних та державних холдингових компаній, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, управління корпоративними правами держави здійснює Фонд і які не перебувають у процесі банкрутства на стадії санації і ліквідації, за 9 місяців 2011 року, відображені на рис. 2.

Узагальнені фінансово-економічні показники корпоративного сектору, яким управляє Фонд державного майна України, за 9 місяців 2011 року, наведені у табл. 6 та на рис. 2.

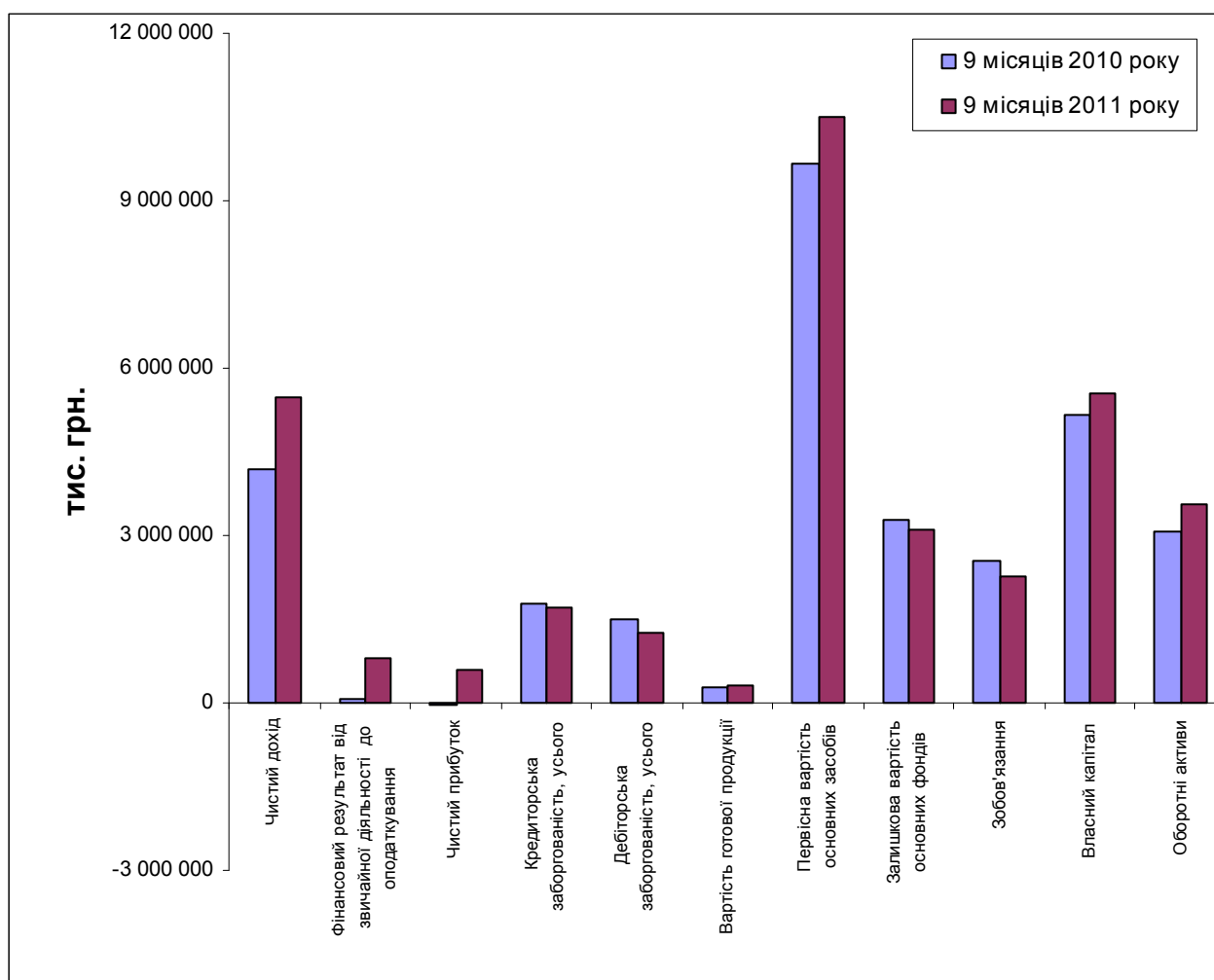

Рис. 2. Основні фінансово-економічні показники діяльності господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, управління корпоративними правами держави здійснює Фонд і які не перебувають у процесі банкрутства на стадії санації і ліквідації, за 9 місяців 2011 року

Аналіз фінансово-економічних показників діяльності проводився щодо господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50% та

управління корпоративними правами держави здійснює Фонд, і таких, що не перебувають у процесі банкрутства на стадії санації і ліквідації.

тис. грн.

Показники	9 місяців 2010 року	9 місяців 2011 року
Чистий дохід	4 170 908,50	5 484 170,41
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	61 605,70	815 350,84
Чистий прибуток	-30 347,30	587 346,45
Кредиторська заборгованість, усього	1 785 114,20	1 724 635,70
Дебіторська заборгованість, усього	1 491 612,60	1 244 735,90
Вартість готової продукції	264 570,20	299 163,50
Первісна вартість основних засобів	9 659 684,70	10 495 324,70
Залишкова вартість основних фондів	3 273 502,60	3 098 171,40
Зобов'язання	2 540 369,10	2 269 147,20
Власний капітал	5 180 118,90	5 554 854,80
Оборотні активи	3 059 082,90	3 551 853,90

Табл.6

Чистий дохід за 9 місяців 2011 року склав **5 484,2** млн. грн., що на 1 313,3 млн. грн. (або на 31,5 %) більше, ніж за аналогічний період минулого року. Найбільш дохідні (табл. 7):

Назва ГТ	Чистий дохід, млн. грн.
ВАТ «Одеський припортовий завод»	3 933,78
ВАТ «Турбоатом»	902,43
ВАТ «Завод «Фіолент»	123,34
ПАТ «Завод «Маяк»	71,48
ПАТ «Науково-технічний комплекс «Електронприлад»	57,95
ВАТ «Меридіан» ім. С. П. Корольова	50,09

Табл.7

29 товариств (**52,7 %** загальної кількості, що звітували) забезпечили збільшення обсягу чистого доходу порівняно з відповідним періодом минулого року.

За галузевим розподілом найбільші обсяги чистого доходу мали товариства промисловості (**5 315,1** млн. грн.), а серед регіонів – товариства Одеської (**3 933,8** млн. грн.) та Харківської (**925,0** млн. грн.) областей.

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування загалом по господарських товариствах, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, управління корпоративними правами держави яких здійснює Фонд і що не перебувають у процесі банкрутства на стадії санації і ліквідації, станом на 1 жовтня 2011 року становить **815,4** млн. грн., тоді як у минулому періоді цей показник становив лише **61,6** млн. грн., тобто відбулося покращення. Серед них **28** товариств (**50,9 %** загальної кількості, що звітували) покращили фінансові результати звичайної діяльності до оподаткування.

За галузевим розподілом найкращий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування мали товариства промисловості (**825,6** млн. грн.), тоді як товариства інших галузей отримали від'ємне значення цього показника. У регіональному аспекті найкращий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування отримали товариства Одеської (**452,5** млн. грн.) та Харківської (**390,3** млн. грн.) областей.

За 9 місяців 2011 року, в цілому, господарськими товариствами отримано перевищення чистих прибутків над чистими збитками на **587,3** млн. грн. Збитки мали

33 товариства, а сума їх збитків становить **-70,4** млн. грн. Найбільшу суму збитків отримало ПАТ «Азовські мастила і оливи» – **28,2** млн. грн.

Слід зазначити, що за аналогічний період минулого року в цілому було отримано перевищення чистих збитків над чистими прибутками на **30,3** млн. грн., тобто відбувається поступове покращення результатів діяльності господарських товариств, національних акціонерних та холдингових компаній, у статутному капіталі частка держави яких перевищує 50 % та які не перебувають у процесі банкрутства на стадії санації чи ліквідації.

Найбільше цьому посприяла діяльність восьми товариств, які за результатами 9 місяців 2011 року отримали **чистий прибуток понад 1 млн. грн.** (табл. 8).

Назва ГТ	Чистий прибуток, млн. грн.
ВАТ «Одеський припортовий завод»	314,5
ВАТ «Турбоатом»	310,6
ПАТ «Київський мотоциклетний завод»	11,6
ВАТ «Завод «Фіолент»	10,2
ВАТ «Азовмаш»	2,3
ПАТ «Науково-технічний комплекс «Електронприлад»	2,0
ВАТ «Меридіан» ім. С. П. Корольова	2,0
ПАТ «Український науково-дослідний інститут вогнетривів імені А. С. Бережного»	1,3

Табл. 8

Найкращих результатів досягли ВАТ «Одеський припортовий завод» (**314,5** млн. грн.) та ВАТ «Турбоатом» (**310,6** млн. грн.), тоді як в цілому по Одеській обл. було отримано перевищення чистих прибутків над збитками на суму **314,5** млн. грн., а по Харківській обл. – на суму **311,5** млн. грн.

Протягом 9 місяців 2011 року (табл. 6) спостерігається збільшення порівняно з аналогічним періодом 2010 року вартості готової продукції (на **34,6** млн. грн.), первісної вартості основних засобів (на **835,6** млн. грн.), обсягів власного капіталу (на **374,7** млн. грн.) та оборотних активів (на **492,8** млн. грн.), а також зменшення залишкової вартості основних засобів (на **175,3** млн. грн.). Водночас відбувається скорочення обсягів зобов'язань (на **271,2** млн. грн.).

Аналіз коефіцієнту покриття суб'єктів господарювання у звітному році свідчить, що достатністю оборотних активів для покриття своїх поточних зобов'язань забезпечені лише **21** товариство (**38,2 %** тих, що подали звітність).

За 9 місяців 2011 року співвідношення обсягів кредиторської заборгованості (**1 724,6** млн. грн.) з обсягами дебіторської заборгованості (**1 244,7** млн. грн.) становить **1,39** до 1.

Порівняно з минулим роком спостерігається скорочення обсягів кредиторської та дебіторської заборгованостей (табл. 9).

	за 9 місяців 2010 року	за 9 місяців 2011 року
Кредиторська заборгованість, млн. грн.	1 785,1	1 724,6
Дебіторська заборгованість, млн. грн.	1 491,6	1 244,7

Табл. 9

У галузевому розрізі найбільший розмір кредиторської (**1 541,6** млн. грн.) та дебіторської (**1 135,4** млн. грн.) заборгованостей мають товариства промисловості.

2.2. Стан заборгованості із виплати заробітної плати

Станом на 01.10.2011 заборгованість із виплати заробітної плати мали **35** товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, та державних підприємств, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, у сумі **58,49** млн. грн., яка порівняно з початком року зменшилася на 4,10 млн. грн. (або 6,54 %).

Слід зауважити, що майже **50,0 %** загальної суми заборгованості (або **29,22** млн. грн.) становить заборгованість із виплати заробітної плати працівникам товариств, які перебувають на різних стадіях банкрутства.

Погашення заборгованості із заробітної плати підприємствами-боржниками, які знаходяться на таких стадіях банкрутства, як санація або ліквідація, відбувається згідно з положеннями Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». При цьому слід зазначити, що відповідно до пункту 4 статті 17 цього Закону з дня винесення ухвали суду про санацію керівник боржника відсторонюється від посади і управління боржником переходить до керуючого санацією, припиняються повноваження органів управління боржника – юридичної особи.

З огляду на це, єдиним дієвим заходом Фонду є погодження планів санації таких господарських товариств з вимогою першочергового погашення заборгованості із виплати заробітної плати працівникам товариства (відповідно до Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо завершення погашення заборгованості із заробітної плати»).

На виконання доручень Кабінету Міністрів України щодо урегулювання питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати заслуховуються звіти керівників господарських товариств, які мають заборгованість із виплати заробітної плати та перед Пенсійним фондом України, на засіданнях постійно діючої Комісії з проведення фінансово-економічного аналізу господарської діяльності підприємств. Станом на 01.10.2011 органами приватизації було проведено **34** засідання цієї Комісії, на яких заслухано звіти керівників **47** товариств.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2009 № 863 «Про посилення контролю за погашенням заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат» наказом Фонду від 03.09.2009 № 1399 також створено тимчасову комісію з питання погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. Аналогічні тимчасові комісії створено і в регіональних відділеннях Фонду. Так, станом на 01.10.2011 проведено **86** засідань зазначеної комісії, за результатами яких **62** керівників попереджено про персональну відповідальність.

На сьогодні триває робота щодо аналізу діяльності органів управління господарських товариств у напрямі підвищення ефективності управління підприємствами та вживаються вичерпні заходи для забезпечення повної ліквідації заборгованості із виплати заробітної плати на підпорядкованих органам приватизації товариствах.

2.3. Стан надходження дивідендів та платежів до Державного бюджету України

Відповідно до помісячного розпису доходів загального фонду Державного бюджету України на 2011 рік, розробленого Міністерством фінансів України, планове завдання по надходженню дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності, на 2011 рік становить **149,07** млн. грн.

Фактично станом на 06.10.2011, за даними Державного Казначейства України, до бюджету перераховано дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності, загальною сумою **592,4** млн. грн., тобто план перевиконано майже в чотири рази. Це відбулося внаслідок того, що були сплачені дивіденди ПАТ «Укрнафта» у розмірі майже 397,0 млн. грн., які не було заплановано.

За даними Державної податкової адміністрації України за 9 місяців 2011 року до Державного бюджету України та місцевих бюджетів господарськими товариствами, у статутному капіталі яких державна частка перевищує 50 %, було сплачено податків, зборів (обов'язкових платежів) – **365,76** млн. грн., що на **105,96** млн. грн. більше, ніж у відповідному періоді минулого року.

Слід зазначити, що за результатами роботи за 9 місяців 2011 року спостерігається збільшення суми перерахування платежів до державного бюджету на **90,90** млн. грн. (на 68,3 %), та збільшення платежів до місцевих бюджетів – на **15,06** млн. грн. (на 11,9 %) порівняно з відповідним періодом минулого року.

Найбільша сума платежів, перерахованих до бюджетів усіх рівнів, за звітний період сплачена ВАТ «Турбоатом» (**118,97** млн. грн.), ВАТ «Одеський припортовий завод» (**117,41** млн. грн.). Слід зазначити, що сума платежів зазначеними ВАТ становить **64,4** % загальної суми перерахувань господарських товариств, в статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 %.

В загальній сумі платежів **24,54** млн. грн. (6,7 %) становлять платежі господарських товариств, які перебувають на різних стадіях банкрутства.

3. Заходи Фонду з підвищення ефективності управління корпоративними правами держави

Одним із ключових питань у Фонді залишається удосконалення та узгодження положень законодавства.

Фонд державного майна України розробив постанову Кабінету Міністрів України від 05.01.2011 № 1 «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2010 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави». Зазначена постанова розроблена з метою забезпечення надходжень у 2011 році до державного бюджету дивідендів від господарських організацій, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, згідно з їх галузевою належністю.

Працівники Фонду продовжують роботу з підвищення ефективності управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах та контролю за фінансовою діяльністю цих товариств, зокрема:

- проводиться аналіз діяльності наглядових рад акціонерних товариств та моніторинг рішень, прийнятих наглядовими радами;
 - проводиться аналіз персонального складу наглядових рад АТ з метою залучення осіб виключно з числа фахівців, які пройшли навчання, отримали сертифікати на право здійснення функцій з управління корпоративними правами та мають досвід у цій сфері діяльності;
 - проводиться оцінка управління об'єктами державної власності відповідно до Критеріїв ефективності управління корпоративними правами держави, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2007 року № 832. Результати оцінки щоквартально надаються Міністерству економіки України для узагальнення і прийняття управлінських рішень;
 - готуються та проводяться спільні засідання Комісії з проведення фінансово-економічного аналізу господарської діяльності відкритих акціонерних товариств та Комісії з проведення атестації керівників господарських товариств з державною часткою понад 50%;
 - з метою підвищення якості управлінського контролю даються доручення відповідальним представникам держави в органах управління господарських товариств;
 - з метою підвищення кваліфікації посадових осіб господарських товариств у сфері корпоративного управління протягом 9 місяців 2011 року було організовано та проведено 4 навчальних семінари:
 - 3 семінари за програмою «Корпоративний секретар», у якому взяли участь 42 представники господарських товариств, які виконують функції корпоративних секретарів в акціонерних товариствах;
 - за програмою «Питання застосування та реалізації норм Закону України «Про акціонерні товариства» в процесі приватизації», в якому взяли участь 35 фахівців центрального апарату та регіональних відділень Фонду, який проводився у рамках Консультаційного проекту Уряду Німеччини з питань приватизації.
- По закінченню семінарів слухачі склали кваліфікаційний іспит, за результатами якого отримали свідоцтва державного зразка про проходження

навчання за даною програмою та сертифікати на право на управління корпоративними правами.

Проведення семінарських занять з питань управління корпоративними правами держави у подальшому сприятиме організаційному та кадровому забезпеченню процесу управління корпоративними правами держави, підвищенню ефективності виконання функцій управління корпоративними правами держави та дасть змогу забезпечувати державі контроль над прийняттям рішень щодо діяльності господарських товариств, з державною часткою у статутному капіталі, що у свою чергу, сприятиме захисту прав держави як акціонера та забезпечить дієвий контроль за надходженнями до державного бюджету в частині перерахування дивідендів на належні корпоративні права.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2010 № 297 «Деякі питання управління корпоративними правами держави» завдання на голосування представникам держави на загальних зборах та засіданнях наглядової ради господарських товариств, у статутному капіталі яких державна частка становить понад 50 відсотків, погоджуються Прем'єр-міністром України або Першим віце-прем'єр-міністром України за умови попереднього розгляду віце-прем'єр-міністром згідно з розподілом функціональних повноважень. Відповідно до доручення Прем'єр-міністра України М. Азарова від 22.04.2010 № 22657/1/1-10 завдання на голосування з питань порядку денного загальних зборів акціонерів та наглядових рад господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави становить 50 відсотків і більше, не пізніше ніж за 15 днів до дати проведення засідання мають подаватися до Кабінету Міністрів України разом із пояснювальною запискою обґрунтування позиції стосовно кожного питання, що пропонуються для розгляду.

Аналіз практики виконання зазначених постанови та доручення засвідчує, що погодження завдання на голосування може зайняти тривалий час, що призводить до перенесення засідань загальних зборів акціонерів та наглядової ради. Це стримує роботу та не дає змоги вільно розвиватися товариствам, адже загальні збори акціонерів є вищим органом акціонерного товариства, який може вирішувати будь-які питання його діяльності, а наглядова рада є органом, що здійснює захист прав акціонерів товариства, і в межах компетенції контролює та регулює діяльність виконавчого органу.

Відповідно до пункту 2 статті 20 Закону України «Про акціонерні товариства» акції товариства існують виключно в бездокументарній формі. Станом на 01.10.2011 бездокументарну форму існування акцій мають **113** товариств, управління корпоративними правами держави яких здійснює Фонд (крім тих, що перебувають на стадії санації чи ліквідації), з них – **51** контрольне.

Крім того, Фонд вживає заходи щодо приведення діяльності акціонерних товариств, створених до набрання чинності Закону України «Про акціонерні товариства», у відповідність із цим законом, а саме: сприяє внесенню змін до статуту товариства, які в тому числі передбачають зміну найменування акціонерного товариства з відкритого або закритого акціонерного товариства на публічне акціонерне товариство чи з відкритого або закритого акціонерного товариства на приватне акціонерне товариство за умови, що кількість акціонерів на дату внесення таких змін не перевищує 100 осіб, а також

виконання всіх інших вимог цього закону у статуті товариства; приведення внутрішніх положень товариства у відповідність із вимогами цього Закону. Так, станом на 01.10.2011 змінено назву **41** акціонерного товариства на публічне акціонерне товариство та **47** – на приватне (з тих, які не перебувають на стадії санації чи ліквідації та частка держави у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків).

З метою забезпечення потреб діяльності та розвитку товариства, виконання його зобов'язань, уключаючи зобов'язання щодо сплати податків та обов'язкових платежів, складається фінансовий план. Всього підлягають погодженню (затвердженню) фінансові плани **59** товариств. Станом на 30.09.2011 у **51** товаристві Фондом погоджені (затверджені) фінансові плани на 2012 рік.

**Начальник Управління фінансового
аналізу та відновлення платоспроможності**

В. Кальніченко